

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums un laiks

Saldus novada Zirņu pagasta bibliotēkas 2024.gada pārskats

Sagatavots Saldus novada Zirņu pagasta bibliotēkā, 31.01.2025

Saturs

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS.....	3
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	4
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS.....	4
4. PERSONĀLS.....	5
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA.....	6
6. KRĀJUMS	9
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	11
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	12
9. PROJEKTI.....	13
10. PUBLICITĀTE	13
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	14
PIELIKUMI	15

Pārskata perioda kopsavilkums

2024. gada darba prioritātes: bibliotēkas pakalpojumu popularizēšana – tika noorganizētas dažāda rakstura tematiskās, izglītojošās, novadpētniecības un literārās izstādes, tikšanās ar dabas pētnieku. Bibliotēkas publicitātes nodrošināšana – regulāri tika ievietota informācija internetvidē un izvietota drukātajā veidā apkalpojamā teritorijā. Sadarbība ar citām iestādēm – tika turpināta sadarbības ar Zirņu pagasta pamatskolu, līdz skolas slēgšanas brīdim, un pagasta teritorijā esošajām pirmsskolas izglītības iestādēm – tika organizēti lasīšanas veicināšanas pasākumi, Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeju – noorganizētas novadpētniecības izstādes, tika veidoti apraksti novadpētniecības materiāliem. Krājuma kvalitātes uzlabošana – tika norakstīta nepieprasīta literatūra un dubletes.

Pārskata gadā tika ieviests jauns pakalpojums – maksājumu veikšana. Iedzīvotājiem tika nodrošināta iespēja veikt bezskaidras naudas maksājumus par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, apmaksāt nekustamā īpašuma nodokli, valsts nodevas.

Aktivitātes “*Restart lasīšanai*” ietvēra bibliotekāro stundu, lasīšanas semināru organizēšanu, kurā piedalījās skolas vecuma bērni.

LNB datu centra darbības traucējumi radīja neērtības ikdienas darbā, taču lielas problēmas nav radījusi. Darbi tika veikti pierakstot datus papīrformātā un vēlāk ievadīti datubāzē. Datu zudumi nav konstatēti.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Zirņu pagasta bibliotēkas darbības virzieni ir daudzveidīgās informācijas nodrošināšana visām iedzīvotāju grupām, kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu sniegšana, vietējā kultūras mantojuma saglabāšana, mūžizglītības procesa nodrošināšana.

Zirņu pagasts atrodas Saldus novadā starp Saldus pilsētu un Skrundu, kopējā platība 20600 m². Pagasta teritorijā atrodas gan privātie uzņēmumi, gan pašvaldības: pirmsskolas izglītības grupiņa “Zirnītis” un PII “Sienāzītis”, sabiedrisko aktivitāšu centrs, kurā darbojas pagasta kultūras darba organizatore, jaunatnes lietu speciālists, pensionāru klubiņš.

Zirņu pagasta bibliotēka ir Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība. Zirņu pagasta bibliotēkai ir struktūrvienība Būtnāros. Zirņu bibliotēka atrodas Zirņu ciemā un ir atvērta trīs dienas nedēļā (25 stundas), struktūrvienībā - Būtnāru ciemā, atvērta divas dienas nedēļā (13 stundas), kopā 38 stundas bibliotēka atvērta lasītājiem un 2 stundas atvēlētas metodiskajām darbām.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas.

Pārskata gadā akreditācija nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Zirņu pagasta bibliotēkai finansējumu nodrošina Saldus novada bibliotēka un iekļauj visus ar bibliotēkas darbību saistītus izdevumus. Bibliotēkai un struktūrvienībai ir kopīgs budžets, kas tiek izlietots atbilstoši iepļānotajiem darbiem. Līdzekļi kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiālu iegādei tiek iekļauti Zirņu pagasta pārvaldes budžetā.

Kā redzams tabulā, katru gadu kopējais finansējums nedaudz pieaug. Salīdzinājumā ar 2023. gadu, kopējais budžets ir pieaudzis par 40%. Darbinieku atalgojums pieaudzis par 19% sakarā ar sociālā rakstura pabalstu izmaksām. Krājuma komplektēšanai pieaugums ir par 5% un izskaidrojams ar budžeta grozījumiem, kas ļauj neizlietus finansiālus līdzekļus novirzīt jaunu grāmatu iegādei.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	16039	17319	24263
Darbinieku atalgojums (bruto)	10117	11947	14232
Krājuma komplektēšana	3495	3724	3910

Piešķirtie līdzekļi atbilst bibliotēkas funkciju veikšanai – krājuma komplektēšanai, pasākumu organizēšanai, kārtējiem izdevumiem, preču iegādei un pakalpojumiem.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pārskata gadā bibliotēka un tās struktūrvienība nav mainījušas savu atrašanas vietu. Kā līdz šim, no 1994.gada Zirņu pagasta bibliotēka atrodas 1985.gadā celtā bērnu dārza ēkā, telpu kopējā platība ir 107 m². Bibliotēkas struktūrvienība Būtnāros no 2013.gada atrodas bijušās “Kurzemītes pamatskolas” ēkā, kura celta 1988. gadā, bibliotēkas kopplatība 68.4 m².

Pārskata gadā remontdarbi netika veikti. Bibliotēkas telpu stāvoklis ir daļēji apmierinošs. Ir nepieciešams kosmētiskais remonts atsevišķās bibliotēkas telpās, taču finansiālu līdzekļu nepietiekamības dēļ uzlabojumi netika veikti.

Zirņu pagasta bibliotēkā un arī struktūrvienībā Būtnāros visi grāmatu plaukti ir nomainīti pret jaunajiem, pārējais inventārs ir labā fiziskā stāvoklī un uz doto brīdi neprasa ieguldījumus.

Zirņu pagasta bibliotēkas un struktūrvienības IT tehnikas uzskaitījums un vecums ir apskatāms zemāk pievienotajā tabulā.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums” Zirņu bibliotēkā

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori		3	Lietotājiem: 2 – 2015.gada PIPP projektā iegūtie; 1 – 2014.gada, Lattelekom dāvinājums;
Multifunkcionālās iekārtas	1		2015.gada PIPP projekts

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums” struktūrvienībā Būtnāros

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1	6	Lietotājiem: Darbiniekam 2022.g. dators 4 – 2015.gada PIPP projektā iegūtie; 1 – 2014.gada, Lattelekom dāvinājums; 1 – 2014.gada
Multifunkcionālās iekārtas	1		2015.gada PIPP projekts
Citas iekārtas	1		Projektors

Pamatojoties uz to, ka datorapmeklējuma skaits bibliotēkā samazinās un šis pakalpojums kļūst mazāk pieprasīts, paredzams, ka datoru skaits bibliotēkā tiks samazināts un tiks meklētas iespējas pakāpeniski iegādāties jaunus. Pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai, pārskata gadā tika iegādāts jauns monitors un divi nepārtrauktās barošanas bloki. Multifunkcionālo iekārtu stāvoklis ir apmierinošs, drukājamo materiālu kvalitāte ir laba.

Zirņu pagasta bibliotēkā bērniem un jauniešiem ir ierīkots savs stūrītis un struktūrvienībā Būtnāros atsevišķa telpa ar atbilstošu aprīkojumu. Bibliotēkā esošus datorus bērni izmanto reti, visbiežāk izmanto savus viedtālrunus un bibliotēkā pieslēdzas bezmaksas interneta tīklam.

Kā problēmu materiālā un tehniskā stāvokļa jomā var uzskatīt bezmaksas interneta lēnu darbību, kas bibliotēkas apmeklētājiem sagādā neērtības.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

4. Personāls

Zirņu pagasta bibliotēkā un tās struktūrvienībā Būtnāros 2024. gadā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā, kā arī nav mainīta darbinieka slodze. Bibliotēkā un bibliotēkas struktūrvienībā strādā viens darbinieks uz vienu pilnu slodzi.

Pārskata gadā profesionālajai pilnveidei tika izlietoti 194,00 euro. Piešķirto līdzekļu apjoms ir pietiekošs un bibliotēkām bija iespēja papildināt savas zināšanas, apmeklējot kursus un apmācības.

Bibliotēkas darbiniekam ir bakalaura grāds kultūras vadībā. 2024. gadā profesionālajai pilnveidei tika apmeklēti kursi:

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	10., 11. 04. 2024	Zoom	Valsts administrācijas skola	Kritiskā domāšana	8	Attālināti
2.	04., 05. 12. 2024	Zoom	Valsts administrācijas skola	Problēmu risināšana un lēmumu pieņemšana	8	Attālināti

Papildus, pārskata gadā, tika apmeklēti 7 Saldus novada bibliotēkas organizētie semināri, kuros apspriesti darbam aktuālie jautājumi. Papildus pieredze tika gūta Saldus novada bibliotēkas organizētajās apmācībās "Mākslīgā intelekta priekšrocības un riski", "Uzstāšanas māksla", Saldus novada pašvaldības organizētajās kiberdrošības apmācībās un LNB organizētajā tīmekļseminārā "Kā panākt dubultjaudu lasīveicināšanai?" Tika ņemta dalība divos pieredzes apmaiņas braucienos: uz Saldus novada pagastu bibliotēkām un Ulbrokas un Ikšķiles bibliotēkām.

Pārskata gadā netika apmeklētas apmācības, kuras orientētas uz bērnu un jauniešu apkalpošanu, taču bibliotēkām ir pietiekami liela pieredze, lai šo darbu veikt kvalitatīvi.

Problēmu personālu jomā pārskata gadā nav bijis.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2024. gadā bibliotēkas pamatrādītāji, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, ir uzlabojušies (dati tabulā ir apkopti kopā gan Zirņu pagasta bibliotēkā, gan struktūrvienībā Būtnāros). Bibliotēkas lietotāju skaits bija 284, no tiem 80 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Par 3.3 % ir pieaudzis bibliotēkas apmeklējums un sasniedza 3737: Zirņu bibliotēkā apmeklējums – 1994, Būtnāros – 1456. Savukārt apmeklējums bērnu un jauniešu vidū samazinājies par 1.2%, Zirņos – 443, Būtnāros – 279 un ir saistīts ar vietējās skolas slēgšanu. Pieaudzis arī izsniegums par 6.2%: kopā bibliotēkā un struktūrvienībā 7659, Zirņu bibliotēkā – 4781, Būtnāros – 2878. Tam pamatojums ir plašs resursu piedāvājums, veiksmīga sadarbība ar citām iestādēm, pakalpojumu piedāvājums. Izsniegums bērnu un jauniešu vidū kopā 1119: Zirņos 689, Būtnāros – 430.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	280	280	284	0 ; +1.4%
<i>t. sk. bērni</i>	96	81	80	- 16% ; - 1.2%
Bibliotēkas apmeklējums	3660	3619	3737	- 1.1% ; + 3.3%
<i>t. sk. bērni</i>	887	885	874	- 0.2% ; - 1.2%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	8113	7209	7659	- 11% ; +6.2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3842	3377	3389	- 12% ; + 6.2%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3985	3610	4054	- 9.4% ; +12.3%
<i>t. sk. bērniem</i>	997	938	1119	- 5.9% ; + 19.3%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā *	20%	19.7%	20.5%	- 1.5% ; + 4.1%
t. sk. bērni līdz 18 g. *	35.6 %	33.3%	33%	- 6.5% ; - 0.9%
Iedzīvotāju skaits apkalpojamajā teritorijā	1431	1421	1383	- 0.7% ; - 2.7%
t. sk. bērni līdz 18 g.	253	243	242	- 4% ; - 0.4%

* Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati

* Bērni ir visas personas vecumā līdz 18 gadiem.

Ar 2024. gada sākumu bibliotēka piedāvā jaunus pakalpojumus. Iedzīvotājiem ir iespēja veikt maksājumus par pašvaldības izrakstītajiem rēķiniem, nekustāmā īpašuma nodokli, bāriņtiesas nodevu u.c. Tāpat var uzrakstīt iesniegumus adresētus pašvaldības iestādēm. Ar šo pakalpojumu ieviešanu bibliotēkā nedaudz pieauga apmeklējums un pieprasījums pēc uzziņām darbam ar datoru vai viedtālruni, veicot maksājumu elektroniski. Tāpat tika pilnveidoti jau esošie pakalpojumi: krājuma kvalitātes uzlabošana, dažāda rakstura izstāžu nodrošināšana, novadpētniecības krājuma uzlabošana.

Pārskata gadā tika veikta iedzīvotāju aptauja, kuras mērķis bija noskaidrot esošo un potenciālo lietotāju viedokli par bibliotēkas pakalpojumiem un to pieejamību. Aptaujas rezultāti norāda uz to, ka bibliotēkas darba laiks ir apmierinošs, krājuma kvalitāte ir laba, visbiežāk lasītāji izmanto tādus pakalpojumus kā grāmatu izsniegšana uz mājām, preses izdevumu izsniegšana uz mājām, printēšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumu. Tāpat aptaujas rezultāti liecina par to, ka bibliotēkai jāmeklē veids, kā efektīvāk informēt sabiedrību par aktualitātēm bibliotēka, lai sasniegtu lielāku iedzīvotāju atsaucību un kā bagātināt dažādu pasākumu klāstu.

Zirņu pagasta bibliotēkas telpas ir daļēji pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, struktūrvienībā Būtnaros nav pieejami. Bet bibliotēkas pakalpojumus ir iespēja saņemt, iepriekš sazinoties ar bibliotēkas darbinieku un vienojoties par to saņemšanu – elektroniskā veidā vai piegādi uz mājām.

Pārskata gadā pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām netika rīkoti. Visi organizētie pasākumi un pakalpojumi ir paredzēti visiem interesentiem un netiek dalīti pēc konkrētiem kritērijiem. Pārskata gadā tika noorganizēti vairāki pasākumi. Bibliotēkas pasākumu uzskaiti var apskatīt pielikumā (*pielikums Nr.1*). Tika piedāvāts apskatīt dažāda satura izstādes: Zirņu pagasta lietišķās mākslas kolektīva veidotu izstāde "Sveces un svečturi dvēselei un skaistumam", Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja veidotās izstādes "Barikādes", "Skolas laiks", "Gods kalpot likumam", gleznu izstādes "Tver mirkli" un R. Gustiņa gleznu izstādi, privātkolekciju izstādes "Z. Čircenes salvešu kolekcijas izstāde un A. Statkus pūciņu figūru kolekcijas izstādi, fotoizstādi "Ceļojums putnu un zvēru pasaulē". Intereses rosināšanai par grāmatām, tika noorganizēta akcija "Aklais randiņš ar grāmatu" (*pielikums Nr. 2*) un dažāda satura 11 literatūras izstādes. Gan bērniem, gan pieaugušajiem tika noorganizēta tikšanās ar dabas pētnieku Vilni Skuju. (*pielikums Nr.3*).

Pārskata gadā sniegto uzziņu skaits bijis 95. Tika sniegtas lielākoties bibliogrāfiskās uzziņas studentiem un skolēniem mācību procesa nodrošināšanai. Uzziņu sniegšanai tika izmantotas datubāzes, katalogi, Letonika.lv, news.lv, periodika.lv, zudusilatvija.lv un drukātā veida uzziņu literatūra. Tāpat tika sniegtas dažādā rakstura konsultācijas, visbiežāk saistībā ar maksājumu veikšanu un interentbankas lietošanu, e-vidē pieejamiem pakalpojumiem, viedierīču lietošanu.

Grupu apmācības pārskata gadā bibliotēka nav organizējusi zemas ieinteresētības dēļ. Individuāli, pēc pieprasījuma tika apmācīts viens bibliotēkas apmeklētājs darbam ar internetbanku, citos gadījumos tika sniegta konsultācija atsevišķos jautājumos.

2024. gadā medijpratības nedēļas ietvaros bibliotēka visiem interesentiem piedāvāja apgūt vai papildināt zināšanas e-paraksta izveidē un lietošanā, e-pakalpojumu izmantošanā.

Lielākā daļa bibliotēkas apmeklētāju ir pensionāri un mazi bērni, kuriem pakalpojums BIS ALISE nav aktuāls. Šo pakalpojumu izmanto neliela lasītāju daļa, pārsvarā grāmatu lasīšanas termiņa pagarināšanai. Bibliotēkas lietotāji ir iepazīstināti ar kataloga lietošanas priekšrocībām, taču ieinteresētība pārskata gadā bija zema.

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	280	280	284	0% ; +1,4%
Autorizētie lietotāji kopā	26	68	78	+161 ; +15
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	6	7	9	+17 ; +29

Kā redzams tabulā, SBA pakalpojuma rādītāji ir nedaudz pieauguši un izskaidrojams ar to, ka pieaudzis pieprasījums pēc nozaru literatūras. Bibliotēkai ir pietiekami līdzekļi krājuma veidošanai, tāpēc no citu bibliotēku krājumiem tika piegādātas grāmatas tikai pēc pieprasījuma lasītājiem nepieciešamās grāmatas. Sadarbība tika veidota ar Saldus novada, Novadnieku, Saldus tehnikuma un citām novada bibliotēkām.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	131	81	90
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	10	13	27
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	-	-	-

Starptautiskais un pārrobežu SBA pārskata gadā nav izmantots.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

6. Krājums

Pārskata gadā bibliotēkas krājums tika veidots, balstoties uz krājuma komplektēšanas dokumentu “Zirņu pagasta bibliotēkas krājuma attīstības politika 2021. – 2025.”, kā arī tika ņemts vērā lasītāju pieprasījums, daudzveidība, kvalitāte un pieejamie finansiālie resursi. 2024. gadā komplektēšanas prioritātes bija bērnu literatūra un latviešu oriģinālliteratūra.

Finansiālie līdzekļi krājuma komplektēšanai pārskata gadā sastādīja 4368 *euro*. No tiem 3410 *euro* ir pašvaldības finansējums un 457 *euro* dāvinājumi un bezatlīdzības saņemtie izdevumi. 62.3 % no krājuma komplektēšanai piešķirtajiem līdzekļiem tika izlietoti monogrāfiskiem izdevumiem un 27.4 % preses izdevumiem. Kopumā finansējums krājuma komplektēšanai ir apmierinošs.

Tabulā ir apskatāms krājuma finansiālais nodrošinājums.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	3495	3727	3910
<i>t. sk. grāmatām</i>	2304	2881	2719
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	1140	758	824
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	1192	1190	1190
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2.4	2.6	2.8
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	4395	4093	4367

Zirņu pagasta bibliotēkai un struktūrvienībai ir viens kopīgs budžets krājuma komplektēšanai. Sadalījums starp krājumiem tika veidots, balstoties uz to kvalitāti un kvantitāti.

Grāmatas tika iegādātas no grāmatu piegādātājiem Virja AK, LGrāmata, no grāmatu autoriem un pirktas Zvaigzne ABC grāmatnīcā, izmantojot atlaižu piedāvājumus. Periodikas izdevumi tika abonēti a/s Latvijas Pasts. 2024. gadā tika abonēti 30 preses izdevumu nosaukumi.

Pārskata periodā krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

2024. gada laikā krājums tika papildināts ar 782 vienībām: 259 monogrāfijām un 523 preses izdevumiem. Zirņu pagasta bibliotēkā krājums tika papildināts par 551 vienību: monogrāfiskie izdevumi 193 un preses izdevumi 358 eksemplāri. Bibliotēkas struktūrvienībā Būtnāros krājums papildināts par 231 vienību: monogrāfiskie izdevumi 66 un prese 231 eksemplāri. Krājuma kopskaits Zirņu bibliotēkā 6353, struktūrvienībā Būtnāros 3849 vienības, kopā uz pārskata gada beigām 10202 eksemplāri.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jauniegvumi kopā	948	888	782
<i>t. sk. grāmatas</i>	318	251	258
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	126	96	93
<i>t. sk. bērniem</i>	103	105	87

Izslēgtie dokumenti	610	1371	1286
Krājuma kopskaits	11189	10706	10202
Grāmatu krājuma apgrozība	0.44	0.39	0.43
Periodisko izdevumu apgrozība	1.99	1.87	2.26

2024. gadā tika norakstīti 1286 iespieddarbi – 632 monogrāfijas izdevumu un 654 preses izdevumu. Tika norakstīta nepieprasīta, nolietota literatūra, kā arī dubletes. Zirņu bibliotēkā norakstīti 929 eksemplāri, struktūrvienībā Būtnāros 357. Lielākai krājuma apgrozības nodrošināšanai, arī turpmāk tiks vērtēta krājuma kvalitāte un norakstīti nepieprasītie izdevumi.

Bibliotēkas krājumā atrodas 3162 izdevumi bērniem un jauniešiem, tas sastāda 31 % no visa bibliotēkas krājuma. 2024. gadā bērniem un jauniešiem tika iegādātas 87 grāmatas, kas ir 33.6 % no jaunieguvumiem. Programmas “Bērnu žūrija” ietvaros bibliotēka ir saņēmusi 28 grāmatas par summu 284 euro. Organizējot bērnu grāmatu krājumu, tika pievērsta uzmanība kvalitātei un aktualitātei, jo bērnu uzmanību piesaista grāmatas vizuālais noformējums un mūsdienām atbilstošs saturs.

Bibliotēkā pieejamas divas abonētās datubāzes – Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv. Bibliotēkas apmeklētāji datubāzes izmantojuši reti, vairāk tika izmantotas bibliotēkā darba veikšanai - veidojot literatūras izstādes, kā arī strādājot ar novadpētniecības materiāliem. Datubāzi Letonika Zirņos tika izmantota 228 un Būtnāros 152 reizes, savukārt Lursoft laikraksta bibliotēka News.lv Zirņos 230 un Būtnāros 140. Tabulā dati apkopoti kopā gan Zirņu bibliotēkā, gan struktūrvienībā Būtnāros.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	188	241	380
News			
lejuplāžu skaits	260	369	370
Cits			

Krājuma popularizēšanai tika veidotas literatūras izstādes par dažādām tēmām un jauno grāmatu izstādes: gada laikā Zirņu bibliotēkā – 6, struktūrvienībā Būtnāros – 5. Regulāri tika ievietota informācija par jaunāko literatūru bibliotēkas Facebook lapā. Tika noorganizēta akcija “Aklais randiņš ar grāmatu”. Bibliotēkā ir iekārtots plaukts ar lasītāju ieteiktām grāmatām. Tika gatavoti informatīvie materiāli drukātā veidā ar jaunāko grāmatu sarakstiem un bildēm, kuri tika izvietoti informācijas stendos. Bērniem tika organizētas bibliotēkārās stundas un lasīšanas semināri, kuru laikā varēja apskatīt bibliotēkas piedāvājumu. Datu bāzu popularizēšanai tika izmantoti drukātie materiāli, kuri atrodas gan bibliotēkas telpās, gan pagasta teritorijā informācijas stendos.

“Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” programmas ietvaros bibliotēka ir saņēmusi 13 grāmatas par summu 166 euro. Ar šīs programmas atbalstu bibliotēkai ir iespēja uzlabot bibliotēkas krājuma kvalitāti un daudzveidību, kā arī lasītājiem lielākā lasāmvielas izvēle. Popularizēšanai tika veidotas izstādes un informācija tika ievietota sociālajos tīklos.

Darbu ar lasītājiem - parādniekiem bibliotēka veic regulāri. Atgādinājumi par laikā nenodotajām grāmatām tika sūtīti uz e-pastu, lasītāji arī tika informēti telefoniski. Kavējuma iemesli bija dažādi, studentiem nepieciešams ilgāks laiks grāmatu lasīšanai vai konspektēšanai, skolas vecuma bērni vienkārši aizmirst nodot laikā, pensionāri iziet ārā no mājas tad, kad ir nepieciešamas doties vēl citās iestādēs papildus bibliotēkai. Kaut ar nokavējumu, bet grāmatas tika nogādātas bibliotēkā atpakaļ.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Zirņu pagasta bibliotēkā un struktūrvienībā nav atsevišķu bērnu nodaļu, un ir viens darbinieks, kurš strādā ar viesiem apmeklētājiem, neatkarīgi no vecuma.

Zirņu pagastā, diemžēl, 2024. gada jūlija beigās tika likvidēta vietējā pamatskola. Pirmajā pusgadā, kad skola vēl pastāvēja, bibliotēkā tika organizētas bibliotekārās stundas, lasīšanas semināri, notika literatūras stundas. Skolēni kopā ar skolotājiem apmeklēja bibliotēku, lai paņemtu lasāmvielu vai apskatītu izstādes. Otrajā pusgadā, pēc pamatskolas likvidēšanas, skolas vecuma bērni un jaunieši bibliotēku apmeklēja ļoti maz un reti.

Zirņu pagasta bibliotēka, kā arī struktūrvienība Būtnāros atrodas vienā ēkā ar pirmsskolas izglītības iestādēm – Zirņos ar pirmsskolas izglītības grupu “Zirnītis” (vēlāk struktūrvienība pirmsskolas izglītības iestādei “Sienāzītis”), savukārt Būtnāros ar otru struktūrvienību pirmsskolas izglītības iestādei “Sienāzītis”. Izglītības iestādes ir lielākie sadarbības partneri, un to audzēkņi ir visaktīvākie bibliotēkas apmeklētāji.

Zirņu pagasta teritorijā deklarēti 242 bērni un jaunieši līdz 18.g.v. Pārskata gadā bibliotēkā bija reģistrēti 80 lasītājs vecumā līdz 18 gadiem. No kopējā bibliotēkas lietotāju skaita tie ir 28.5 % (2023. gadā – 29%), no pagastā deklarēto bērnu skaita 33% (2023.gadā – 33%). Daļa no reģistrētajiem bibliotēkas lietotājiem bērnu un jauniešu vidū nav deklarēti Zirņu pagasta administratīvajā teritorijā, bet bibliotēku apmeklēja kopā ar skolotāju vai klases biedriem. Līdzīga situācija ir ar bērnudārza audzēkņiem, kuri bibliotēku apmeklēja kopā ar audzinātāju, bet bibliotēkā vispār nav reģistrējušies kā lasītāji. Apmeklējums bērnu vidū bija 874 (2023. gadā – 885), izsniegums – 1119 (2023. gadā – 938). Pateicoties aktīvai sadarbībai ar pirmsskolas izglītības iestādēm, bibliotēkas pamatrādītāji darbam ar bērniem, salīdzinoši ar 2024. gadu, palikuši līdzīgi kā 2023. gadā.

Bērnu un jauniešu lasītprasmes veicināšanai pārskata gadā sadarbībā ar Zirņu pamatskolas literatūras skolotāju tika organizēti lasīšanas semināri, kuros bērni dalījās ar savām domām par izlasītajām grāmatām. Bibliotekārājās stundās tika apspriesti literatūras žanri un bērni varēja apskatīt jaunākās grāmatas. Apmeklējot izstādes, piemēram, J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošo izstādi “Gods kalpot likumam”, bērniem bija iespēja apskatīt un izlasīt informāciju par policijas darbu no sendienām līdz mūsdienām. Valentīndienai veltītajā bibliotekārajā stundā bērni lasīja dzeju, veltītu saviem mīļajiem. Vecāku klašu skolēni apmeklēja bibliotēkas organizēto pasākumu “Tikšanās ar dabas pētnieku Vilni Skuju”. Tāpat kā pieaugušo

auditorija, bērni piedalījies akcijā “Aklaiss randiņš ar grāmatu”. Programmā Bērnu žūrija tika iesaistīti 25 dalībnieki.

Visaktīvāk bibliotēku apmeklēja pirmsskolu grupiņu bērni, kopā ar audzinātājiem. Bērni varēja skatīties un lasīt grāmatas uz vietas, kā arī grāmatas tika ņemtas lasīšanai uz grupiņām. Interesantākai laika pavadīšanai tika organizētas radošās darbnīcas, skatītas multfilmas. Bērni apmeklēja izstādes, piemēram, pūcišu kolekcijas un salvešu kolekcijas izstādes un, iedvesmoti ar redzēto, izveidoja savu kolekciju. (Pielikums Nr.4) Mazajiem apmeklētājiem tika organizēta nodarbība “Kā radies Zirņu pagasts” ar mērķi iepazīstināt ar savas apdzīvotas vietas vēsturi.

Lai nodrošināt lielākas brīvā laika pavadīšanas iespējas bibliotēkā, tika iegādāts galda hokeja galds, kuru bērni labprāt ir izmantojuši.

Pēc Zirņu pamatskolas slēgšanas paredzams, ka nākamajā periodā strauji mazināsies lasītāju skaits bērnu vidū. Problēmas risināšanai tiks meklēti risinājumi, kā var papildināt bibliotēkas pakalpojumus un izveidot vidi pēc iespējas pievilcīgāku bērniem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Bibliotēka novadpētniecības darba galvenais mērķis ir vākt, apkopot, saglabāt un popularizēt informāciju par pagasta vēsturi, cilvēkiem un notikumiem.

2024. gadā bibliotēkas novadpētniecības krājumā nonāca likvidētās Zirņu pamatskolas novadpētniecības materiāli: fotogrāfijas, skolas dibināšanas dokumentu kopijas, skolas diplomu un atzinības raksti, skolēnu pētnieciskie darbi, dažādu pasākumu un projektu apraksti utt. Pieejamie materiāli pārskata gadā vēl netika apkopoti un sistematizēti liela apjoma dēļ. Kā prioritāte nākamajam gadam novadpētniecības jomā būs šo materiālu apkopošana un aprakstu veidošana. Darba kvalitātes nodrošināšanai tiks piesaistīti Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja speciālisti.

Bibliotēkas krājums sastāv no mapēm ar, galvenokārt, rakstu kopijām no preses izdevumiem par dažādām tēmām – cilvēkiem, kultūras notikumiem, sportu, izglītību u.c. Tāpat ir pieejami 16 fotoalbumi, kā arī fotogrāfijas digitālā formātā, grāmatas, plakāti, kartes, skolēnu pētnieciskie darbi utt. Novadpētniecības materiāliem ir atvēlēta atsevišķa telpa un materiāli ir brīvi pieejami viesiem interesentiem.

Informācija tika meklēta, izmantojot dažādus avotus. Tika izmantoti: reģionālais laikraksts “Saldus Zeme” un citi drukātie izdevumi, datubāze Periodika.lv, pagasta teritorijā esošo iestāžu bibliotēkai un iedzīvotāju nodotie materiāli. Sadarbība novadpētniecības jomā tika veidota ar Zirņu pagastā esošajām izglītības iestādēm, vietējiem iedzīvotājiem, kuru ieguldījums novadpētniecības darbā ir ļoti nozīmīgs, ar muzeja darbiniekiem. Gada laikā bibliotēka ir izveidojusi 31 MARC ierakstu un rediģējusi 40 ierakstus.

Bibliotēkas apmeklētāji novadpētniecības materiālus izmanto samērā reti, personiskām interesēm, lasot rakstu kopijas un apskatot fotogrāfijas. Vislielākā interese ir tad, kad bibliotēkas

apmeklētāji tiek iesaistīti materiālu apkopošanā, tādā veidā bibliotēkai veidojas sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem un tas ir veids kā popularizēt novadpētniecības krājumu.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Projekti pārskata periodā nav izstrādāti.

10. Publicitāte

Pozitīvā tēla veidošanai bibliotēka piedalās Zirņu pagasta sabiedriskajā dzīvē – tā ir līdzdalība citu iestāžu organizētajos pasākumos, sadarbība ar citām pagasta teritorijā esošajām iestādēm, Tāpat bibliotēka veido izstādes, organizē pasākumus, veic novadpētniecības darbu, kurā tiek iesaistīti vietējie iedzīvotāji.

2024. gadā publicitātes nodrošināšanai, sabiedrības informēšanai un uzmanības piesaistei bibliotēka bija izmantojusi dažādus līdzekļus un metodes. Pamatinformācija un statistikas dati par bibliotēkas darbību, kuri katru gadu tiek atjaunināti, ir atrodamā www.kulturaskarte.lv. Plašākai informācijas pieejamībai Saldus novada bibliotēkas mājas lapā <https://biblioteka.saldus.lv/lasitajiem/novada-bibliotekas/zirnu-pagasta-biblioteka/> ir pieejama informācija par Zirņu pagasta bibliotēkas pakalpojumiem, darba laiku un tā izmaiņām, tajā regulāri tiek ievietoti informatīvie materiāli par pasākumiem. Pārskata gadā tika izgatavoti informatīvie materiāli drukātajā veidā, tās bija afišas un plakāti. Tie tika izvietoti pagasta teritorijā esošajās iestādēs un informatīvajos standos. Reģionālajā laikrakstā “Saldus Zeme” tika publicēta informācija par gaidāmajiem pasākumiem.

Sociālie tīkli ir viens no iestādes popularizēšanas rīkiem, tāpēc Zirņu pagasta bibliotēkai un struktūrvienībai Būtnāros ir izveidota *facebook* lapa, ar kuru starpniecību sabiedrība tika informēta par bibliotēkas un struktūrvienības pakalpojumiem, notikumiem, pasākumiem, jaunākajām grāmatām <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063777002791> Aktuālā informācija tika atjaunota regulāri, ievietojot gan pašu veidotu saturu, gan pārpublicējot Saldus novada bibliotēkas un citu iestāžu svarīgāko un noderīgu informāciju.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	60

Ar publicitātes darbu saistīta problēma ir informācijas nodošana pagasta teritorijā attālāk dzīvojošiem cilvēkiem un tiem, kuri nelieto sociālos tīklus. Kā problēmas risinājums, iespējams, varētu

būt iedzīvotāju informēšana pa tālruni, e-pastu vai Whatsapp lietotnē grupas izveide. Turpmāk bibliotēka plāno izgatavot bukletus un iegādāties reprezentācijas materiālus ar bibliotēkas atpazīstamības elementiem.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkas sadarbība ar citām iestādēm nodrošina iespēju veidot pozitīvu bibliotēkas tēlu, uzlabot sniegto pakalpojumu kvalitāti, tāpat arī veicina ideju un informācijas apmaiņu.

Pārskata gadā, diemžēl tika slēgta vietēja pamatskola un zaudēts bibliotēkai nozīmīgs sadarbības partneris, bet pirmajā pusgadā, kad skola vēl pastāvēja, kopā ar pedagogiem tika organizētas bibliotēkārās stundas, lasīšanas semināri, radošās nodarbības.

Bibliotēkai jau vairākus gadus ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar dažādām iestādēm:

- ✓ Laba sadarbība tika izveidota ar pirmsskolas iestādi “Sienāzītis”. Kopā ar audzinātājiem tika organizēti lasīšanas svētki, radošās nodarbības, dalība Bērnu žūrijā, bērnu grāmatas tika ņemtas uz bērnudārza grupām lasīšanai;
- ✓ Zirņu pagasta pārvalde palīdz risināt saimnieciskos jautājumus attiecībā uz telpu un ēku uzturēšanu;
- ✓ Saldus novada bibliotēkas kolēģi sniedz metodisko palīdzību, nodrošina apmācības un konsultācijas, organizē apmaiņas pieredzes braucienus, tiek nodrošināta IT atbalsts;
- ✓ Ar Zirņu pagasta lietišķās mākslas kolektīva līdzdalību tika veidotas rokdarbu izstādes;
- ✓ Sadarbība ar Saldus novada pagastu bibliotēkām pārskata gadā veicināja SBA pakalpojumu nodrošināšanu, izstāžu daudzveidību, informācijas apmaiņu dažādu jautājumu risināšanā;
- ✓ Sadarbība ar Zirņu pagasta sociāliem darbiniekiem nodrošina vietējiem iedzīvotājiem bibliotēkā uzrakstīt iesniegumus adresētus sociālajām dienestam;
- ✓ Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja speciālisti sniedz bibliotēkai konsultācijas par novadpētniecības materiālu vākšanu, apkopošanu un glabāšanu un nodrošina bibliotēkai novadpētniecības izstāžu daudzveidību;
- ✓ Grāmatu piegādātāji: grāmatu piegāde bibliotēkai.

Starptautiska un pārrobežu sadarbība pārskata periodā nav bijusi.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Pielikumi

Pielikums Nr. 1

Pasākumi Zirņu pagasta bibliotēkā un filiālē Būtnāros 2024. gadā

Datums	Nosaukums	Apraksts	Dalībnieku skaits	Eksemplāri	Vieta
02.01. – 29.02.	“Barikādes”	J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošā izstāde			Zirņi
02.01. – 31.01.	Rolanda Gustiņa gleznu izstāde	Tematiskā izstāde			Būtnāri
02.01. – 31.01.	“18. janvāris – Vinnija Pūka dzimšanas diena”	Literatūras izstāde		8	Zirņi
02.01. – 31.01.	“Kas bija Barikādes?”	Literatūras izstāde		10	Būtnāri
08.01.	Jaunāko grāmatu apskats	Bibliotēkā stunda 8.klase	8		Zirņi
11.01.	Jaunāko grāmatu apskats	Bibliotēkā stunda 7.klasei	6		Zirņi
15.01.	“Bērnu žūrijas “pēdējie metri””	BŽ grāmatu apspriešana ar 3.klases audzēkņiem	7		Zirņi
18.01.	Bērnu žūrijas grāmatu vērtēšana.	Grāmatu vērtēšana 3.klase	7		Zirņi
23.01.	Bērnu žūrijas grāmatu vērtēšana	PI “Sienāzītis” vecākās grupiņas BŽ grāmatu vērtēšana	21		Būtnāri
25.01.	Bērnu žūrijas grāmatu vērtēšana	PII “Zirnītis” audzēkņu BŽ grāmatu vērtēšana	4		Zirņi
01.02. – 29.02.	Margaritai Stārastei – 110	Literatūras izstāde		10	Zirņi
01.02. – 29.02.	Mīlēt un būt mīletam	Literatūras izstāde		15	Būtnāri
01.02. – 29.02.	“Aklais randiņš ar grāmatu”	Valentīndienas akcija, iesaiņoto grāmatu izvēle, nezinot nosaukumu un autoru	25	30	Zirņi / Būtnāri
05.02.	Valentīndiena un dzeja	Bibliotēkā stunda 6.klasei, dzejoļu atlase	3		Zirņi
05.02.	Lasīšanas seminārs	8.klases audzēkņu stāstījumi par izlasītajām grāmatām	7		Zirņi
08.02.	Lasīšanas seminārs	5.klases audzēkņu stāstījumi par izlasītajām grāmatām	8		Zirņi
09.02.	Profesiju dažādība	PII “Sienāzītis” grupas “Spārīte” bibliotēkas	8		Būtnāri

		apmeklējums un grāmatu lasīšana			
12.02.	"Kā radies Zirņu pagasts"	PII "Zirnītis" bērnu apmeklējums – teiku par Zirņu pagastu lasījumi un puzzles likšana	11		Zirņi
22.02.	Literatūras stunda bibliotēkā	Sarunas par grāmatām un autoriem. Piedalās 8.klase	8		Zirņi
22.02.	Literatūras stunda bibliotēkā	Sarunas par grāmatām un autoriem. Piedalās 7.klase	8		Zirņi
23.02.	Grāmatu pasaulē	PII Sienāzītis vid. grupiņa iepazīstas ar bibliotēku	9		Būtnāri
01.03. – 31.03.	Kursiņnieces Zinaidas Circenes salvešu kolekcijas izstāde	Tematiskā izstāde			Zirņi
01.03.-31.03.	"Teātris, kino, personības"	Literatūras izstāde		10	Zirņi
01.-31.03.	"Dzejniekam Vilim Plūdonim – 150"	Literatūras izstāde		10	Būtnāri
01.03.	Mēneša tēma "Profesijas"	PII sienāzītis vid. grupas apmeklējums	10		Būtnāri
15.03.	Mācāmie lasīt!	PII "Zirnītis" bērnu apmeklējums, pasaku lasīšana	5		Zirņi
02.-30.04. 02.- 31.05.	"Gods kalpot likumam"	JRSVMM izstāde			Zirņi Būtnāri
02.-30.04. 02.- 31.05.	"Pūcītes" kolekcijas izstāde	Vadakstnieces Ainas Statkus kolekcijas izstāde			Zirņi Būtnāri
02.-30.04.	Rakstniekas Vikam - 85	Literatūras izstāde		10	Zirņi
02.-30.04.	Kursiņnieces Zinaidas Circenes salvešu kolekcijas izstāde	Tematiskā izstāde			Būtnāri
02.04.	"Gods kalpot likumam" izstādes apskats	Piedalās 8.klase	11		Zirņi
02.04.	"Gods kalpot likumam" izstādes apskats	Piedalās 7. klase	9		Zirņi
04.04.	"Gods kalpot likumam" izstādes apskats	Piedalās 5. klase	8		Zirņi
05.04.	"Kas ir izstāde un kā tā top"	B/d "Sienāzītis" vid. Grupas Z.Circenes salvešu kolekcijas apskats un savas kolekcijas izveidošana	17		Būtnāri
15.04.	Izstādes "Pūces" apskats, grāmatu par	Nodarbība kopā ar B/d "Zirnītis"	5		Zirņi

	putniem apskats, pasaku lasīšana.				
02.- 31.05.	Mārai Cielēnai - 70	Literatūras izstāde		17	Zirņi
02.- 31.05.	Dārza darbi pavasarī	Literatūras izstāde		18	Būtnāri
10.05.	Pasakas un asakas	PII "Zirnītis" bērnu apmeklējums, pasaku lasīšana	5		Zirņi
14.05.	Tikšanās ar dabas pētnieku Vilni Skuju	Bibliotēkā viesojās dabas pētnieks ar stāstījumiem par dzīvniekiem un dabu Latvijā	17		Zirņi
20.08.	Par ko stāsta grāmatās?	PII "Zirnītis" bērnu apmeklējums	10		Zirņi
01.10. – 30.10.	Skolas laiks	J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošā izstāde			Zirņi
01.11. – 29.11.	Skolas laiks	J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošā izstāde			Būtnāri
01.10. – 30.10.	Sveces un svečturi dvēselei un skaistumam	Zirņu pagasta lietišķās mākslas kolektīva veidota izstāde			Zirņi
01.11.- 29.11.	Sveces un svečturi dvēselei un skaistumam	Zirņu pagasta lietišķās mākslas kolektīva veidota izstāde			
01.11. – 29.11.	Mūsu zeme – Latvija!	Literatūras izstāde		12	Būtnāri
01.11.- 30.11.	Tver Mirkli	Jelgavas novada Salgales pagasta Tautas mākslas studijas mākslinieces Annas Gabrānes personālizstāde			Zirņi
01.12. – 27.12.	Tver mirkli	Jelgavas novada Salgales pagasta Tautas mākslas studijas mākslinieces Annas Gabrānes personālizstāde			Būtnāri
01.12. – 27.12.	Ziemas svētku brīnums	Literatūras izstāde		15	Zirņi
02.12.24 – 31.01.2025	Ceļojums putnu un zvēru pasaulē	Ivara Freimaņa foto izstāde			Zirņi

Pielikums Nr. 2

Akcija “Aklais randiņš ar grāmatu”

Pielikums Nr. 3

Tikšanās ar dabas pētnieku Vilni Skuju

Pielikums Nr. 4

Z. Circenes salvešu kolekcijas izstāde

A.Statkus Pūcišu figūriņu kolekcijas apskats

Zirņu pagasta bibliotēkas vadītāja

Inga Gricmane*

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.